ދުޢާކުރުން

އަބްދުﷲ ފާރޫގު ޙަސަން

ދުޢާކުރުމަކީ މާތްﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ ޙަޟްރަތުން ކަމަކަށް އެދި ދަންނަވުމެވެ. ދުޢާއަކީ އިންސާނާގެ ހިތުގައި އުފެދޭ ފުން އިޙްސާސްތަކުގެ ފާޅުވުމެކެވެ. ދުޢާކުރުމަކީ ވަރަށް މާތް އަޅުކަމެކެވެ. އަހަރުނި މާތްﷲ ވަނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޭނުންތަކުގައި އެކަލާނގެ ޙަޟްރަތުން ދުޢާދަންނަވަން އަމުރުކުރައްވައިފައެވެ. އިޚްލާސްތެރިކަމާއެކު ކުރާ ދުޢާތަކަށް އިޖާބަދެއްވުމުގެ ޝަރަފު ދެއްވާނެކަން އަންގަވައިފަ އެވެ.

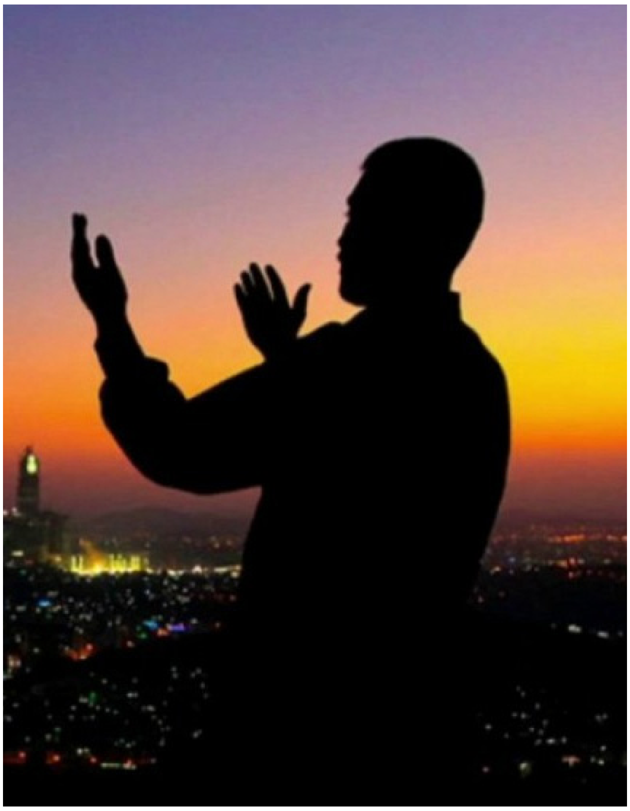

ދުޢާކުރެވެނީ އިންސާނާ ކަމަކަން އިންތިހާ ދަރަޖައަށް އެދުންތެރިވުމުންނެވެ. ތިމާގެ ނަފްސު އެކަމަކަށް ނުހަނު ބޭނުން ދަރިވެރިވުމުންނެވެ. ދުޢާއަކީ އުފާވާ ހާލަތްގައި އެކަމަކަށް ނުވަތަ އެ އެއްޗަކަށް އެދި ތިމާގެ ވެރިރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތުގައި ދަންނަވުމެވެ.

މާތްﷲ އަށް ފުރިހަމަޔަޤީން އީމާންވެ އެކަލާނގެ ދީނުގެ ތެދުމަގާ އެއްގޮތަށް ދިރިއުޅުމުގެ ސަބަބުން މުއުމިނަކަށް އެކަލާނގެ ތަޤުވާދާރު ބޭނުންވާ އެތައް ބާރަށްތަކާއި ކުރިމަތިވެއެވެ. ތިމާގެ ބޭނުންތައް ޙާޞިލުކުރުމަށް ޝައިޠާނާގެ ކިބައިން ރައްކާތެރިވުމަށެވެ. މިފަދަ ކަންތައް ހާލަތްތަކުގައި މުއުމިނުން ހިތްޖެހޭ ހަޔާތަކީ މާތްﷲ އަށް ފުރިހަމައަށް ކިޔަމަންތެރިވުމާއި އެކަލާނގެ ރަސޫލާނަށް ތަބާވުމަކީ އިބާދަތެއް ދުޢާކުރުމުގެ ވަސީލަތެވެ. މުއުމިނުންގެ ބަހާރުގެ ގޮތުގެ ހިނދުކޮޅު ވާދުއާކަން ޖެހޭނީ މާތްﷲ ގެ ޙަޟްރަތުގައި ތިމާގެ އާދޫޅުގެ ދުވަސް ފަތުރައިގަދައިގެންނެވެ. އެކަލާނގެ ގަބޫލުކުރެވޭތަކާއި، ރަސޫލުންނަކަން ވާޖިބުއަދާކަން ހަދައިގެންނެވެ. ތިމާގެ ނިޔަތްތެރިކަމާއި ނުހަނު ދިޔުންތެރިކަމުގެ އިޚްލާސްތެރިކަމާއެވެ. އެކަލާނގެ ރަޙްމަތްތެރިކަމާއި ކަރަމް އުއްމީދުކުރުން އެދިގެންނެވެ. މި ސިފަސިފާ އެކަމާ ބަރާބަރުގައި ތަވައްކަލްކޮށްފަ ޖެހޭނެއެވެ. އެކަމާ ހަސްތާއި ހަފުރުއެވެ. ތަވައްކުލްވެރިކަމާއި، ޙަރާމުގައި ތަރުތީބުވެގެން ދުރުހެލިވުމާއި އަނެއްކާ ހޭލުންތެރިކަމެވެ. އުފާވެރި ޒާތުގެ ބާރުގަދަވުމުގެ ޝުކުރުގެ ނިޢުމަތްތަކުގެ ވަރުގަދަ ދުޢާތަކުގެ ދެކޮޅު ވާދީ ދުޢާއެވެ.

އަޅުގަނޑުމެން މާތްﷲ ގެ ޙަޟްރަތުން ދުޢާދަންނަވާއިރު ވިސްނައިލަން ޖެހޭ އެތައް ކަންތައްތަކެއްވެސް އެބައުޅެއެވެ. މިހަކު އޭގެ ދިރިއުޅުމުގައި މާތްﷲ އަށް އަޅުވެތިވުމުގެ ސަބަބުން ލިބިޖެހުމާ ކަންތައްތަކަށް ބަލާލައް ނުލި މާތްﷲ ކަނޑައަޅުއްވައިފައިވާ ބަރާމް

ބަލާލާތުގެ އިންތިހާކަށް ފަރުވާލާއް ނުބަހައްޓައި އުޅެމުން ހަމައެކަނި ދުޢާގެ ތަރުޖުމާނެއް ދުރުކުރިން އަމުނައިރުމަތީ ދުޢާގެ މަޤުބޫލު ފުރިހަމަވާ ކަމެއް ނޫނެވެ. ދުޢާކުރުމުގެ ދާއިމީ ނަތީޖާއެއް ކުރުގަޑިވާ ރަޙުމަތާއި ޘަވާބު ލިބޭނެ ކަމެއް ނޫނެވެ. ތިމާގެ ދުޢާ ޤަބޫލުކުރެއްވުމުގެ ޝަރުތު ޙައްޤުވާ ކަމެއް ނޫނެވެ. އާދެ، މިއީ ދުޢާކުރާއިރު ވަރަށް ބޮޑަށް ހަނދާން ބަހައްޓަން ޖެހޭ ކަމެކެވެ. އެހެނީ މާތްالله އަމުރުކުރައްވައިފައިވަނީ އެކަލާނގެ ރަސޫލާނުފުޅުގެން ދީން ހާމަކޮށްދެއްވި ހުރި ދުޢާކުރުމަށެވެ. އެކަލާނގެ އަންގަވައިފައިވަނީ އެކަލާނގެ ޤަބޫލުކުރައްވާނީ ތަޤުވާވެރިންގެ އަމަލުތަކެއް ކަމަށެވެ.

ބަޔަކު މީހުން ހީކުރާގޮތުގައި، ދުޢާ އިޖާބަކުރެއްވުމަކީ ހިފައިގެންދާ ކޮންމެ މީހަކަށް ފައިސާ ނުވޭ ގޮތަށް އޮންނަ ޗެކަކަށް ފައިސާ ލިބޭގޮތަށް އެއްވެސް އުނިއިތުރެއް ނުވަތަ ލަހެއްފަހެއް ނެތި ދުޢާގެ ނަތީޖާ ފެންނާނެ. ނަމަވެސް މިއީ ވަރަށް ބޮޑު ކުށްހީއެކެވެ. އަޅަކު އޭނާގެ ވެރި ރަސޫލާގެ ބަޝްކަށް ހިތްޕަރުވާ އާދޭސް ދުންޔަވީގެ ފުރުޞަތު ލިބޭކަމުގެ އާންމުއަށް ފުދުވާ އިތުރުވާފަދަ ނިޢުމަތްތަކެވެ. ދުޢާ އިޖާބަކުރެއްވުމާ ބެހޭ ގޮތުން ކަރުސާރިބާ ރަސޫލުالله ޞައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަ ސައްލަމް ދެއްވާފައިވާ އިރުޝާދަކީ އަބަދުވެސް ހަނދާން ބަހައްޓަން ޖެހޭ އިރުޝާދެކެވެ.

އިތުރު ސާބިތާ އިރުޝާދުދެއްވާފައިވާ ގޮތުގައި، މާތްالله ގެ އަރާ އެކަލާނގެ ޙަޟްރަތަށް ކުރާ ދުޢާ އިޖާބަކުރައްވައެވެ. ބަލައް ފަހަރު ދުނިޔޭގައި އެ ދުޢާގެ އަސަރު ފާޅުކުރައްވައެވެ. ނުވަތަ އާޚިރަތްދުވަހުގައި އެ ދުޢާގެ ރަޙުމަތާއި ޘަވާބު ދައްކަވާދެއްވައެވެ. އަނެއްބައި ފަހަރު އެ ދުޢާގެ ނިސްބަތުން އޭނާގެ ފާފަފުއްސަވައެވެ. ޝަރުޢީގަޔާ ފަރަޤުވާގޮތަށް ކަމަކަށް އެދި ނުވަތަ ރަޙިމުގެ ގުޅުން ކަނޑޭ ފަދަ ކަމަކަށް އެދި ދުޢާނުކުރާހާހިނދަކު، ދުޢާ އިޖާބަކުރެވޭނެ އެކަމާ ބެހޭގޮތުން ހުއްޓެވެ.

ޝަރުކާއް ނުޖެވެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މާތް ދީން ބުނުންމަކާއި، މަސްނަވީ ބޭނުންކާއި ވަސީލަތްތަކާއި ހުށައި ލިބިގަންނަން ޖެހޭ ފަރުޟުން ދުޢާކުރުމަށްވުރެ ވަސީލަތްތަކެވެ. އެކީ ކަސްބުތަކުގެ ލިބިގަތުމުގެ، ނުބައި ކަސްބުތަކުން ދުރުހެލިވުމުގެ ބާކާއި އިޖްތިހާދުކުރަން އަމުރުކުރައްވައިފައިވާ ވަސީލަތްތަކެވެ. މުއުމިނުންގެ އަޅުގެ އިތުބާރު ހުރި ކަތްޕާއެވެ. އަޅުގެ ބާރުގަދަ ހިތްޕާރުކުރަށް މައުލެވެ.

(ނިމުނީ)